

تاریخ تصویب : ۱۳۸۱/۱۰/۲۲

قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه

قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از

سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه مشتمل بر یک مقدمه و چهارده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه

مقدمه :

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می شوند،

با علاقمندی به تحکیم همکاری اقتصادی در راستای منافع هر دو کشور،

با هدف ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه گذاری های سرمایه گذاران یک طرف

متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر،

با تشخیص لزوم تشویق و حمایت از سرمایه گذاری های سرمایه گذاران یک طرف متعاقد در

قلمرو طرف متعاقد دیگر،

به شرح زیر توافق نمودند :

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه :

۱ - اصطلاح «سرمایه گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارایی به قرار ذیل است که توسط سرمایه گذاران یکی از طرفهای متعاقد دیگر پس از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه و برطبق قوانین و مقررات مربوطه طرف متعاقد سرمایه پذیر به کار گرفته شده باشد :

الف - اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها،

ب - سهام یا هر نوع مشارکت در شرکتها در کشور طرف متعاقد سرمایه پذیر،

ج - حق ادعا نسبت به پولی که اصالتاً قابل انتقال باشد یا هر عملیاتی که دارای ارزش اقتصادی باشد،

د - حق اختراع، طرحها یا نمونههای صنعتی، علائم تجاری، اسامی تجاری و دانش فنی و سایر حقوق مالکیت صنعتی و معنوی.

۲ - اصطلاح «سرمایه گذار» در ارتباط با هر یک از طرفهای متعاقد به:

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین همان طرف متعاقد اتباع طرف متعاقد مذکور به شمار آیند.

ب - اشخاص حقوقی که به موجب قوانین همان طرف متعاقد تأسیس شده و مقر و فعالیت اقتصادی حقیقی آنها در قلمرو همان طرف متعاقد قرار گرفته باشد،
اطلاق می گردد که در قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه گذاری نمایند.

۳ - اصطلاح «گواهی پذیرش . گواهی تصویب» به معنی مجوز ویژه ارائه شده به وسیله مقامات ذیصلاح یک طرف متعاقد به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر می باشد که نشان می دهد سرمایه گذاری های ایشان طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد سرمایه پذیر تصویب شده است. گواهی پذیرش. گواهی تصویب می تواند شرایط خاصی را که براساس آن سرمایه گذاری پذیرفته شده است، تعیین نماید.

۴ - مقام ذیصلاح در هر طرف متعاقد به منظور صدور گواهی پذیرش . گواهی تصویب به ترتیب به شرح ذیل می باشد :

الف - در جمهوری اسلامی ایران:

- سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران به نشانی:

- ایران، تهران، میدان ۱۵ خرداد.

ب - در جمهوری عربی سوریه :

- اداره سرمایه گذاری به نشانی :

- سوریه، دمشق، خیابان بغداد.

۵ - اصطلاح «سرمایه گذاری پذیرفته شده» به آن سرمایه گذاری اطلاق می گردد که برای آن گواهی پذیرش . گواهی تصویب ارائه شده باشد.

۶ - اصطلاح «عواید» به معنای مبالغی است که به طور قانونی از یک

سرمایه گذاری پذیرفته شده حاصل گردیده و بخصوص اما نه منحصرأً شامل سود، سود سهام و حق الامتیاز می باشد.

۷ - اصطلاح «قلمرو» :

الف - در مورد جمهوری اسلامی ایران به معنای قلمرو تحت حاکمیت یا صلاحیت جمهوری اسلامی ایران است و شامل مناطق دریایی، دریای سرزمینی، فلات قاره، بستر و زیربستر دریا و فضای بالای آن می‌باشد.

ب - در مورد جمهوری عربی سوریه، کلمه سوریه نمایانگر جمهوری عربی سوریه در معنای جغرافیایی آن است که به معنای قلمرو جمهوری عربی سوریه شامل دریای سرزمینی، آبسنگهای قاره‌ای، زیربستر دریا و فضای بالای آن و همه نواحی دیگر خارج از دریای سرزمینی سوریه است که سوریه طبق حقوق بین‌المللی و قوانین داخلی خود به منظور استخراج و بهره‌برداری از منابع طبیعی، حیاتی و معدنی و همه حقوق دیگر در آب، در خشکی و زیربستر دریا بر آنها حقوق حاکمیت اعمال می‌کند.

ماده ۲ - تشویق سرمایه‌گذاریها

۱ - هر طرف متعهد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای اتباع خود جهت سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعهد دیگر خواهد نمود.

۲ - هر طرف متعهد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای اتباع طرف متعهد دیگر جهت سرمایه‌گذاری در قلمرو خود خواهد نمود.

ماده ۳ - پذیرش سرمایه‌گذاریها

۱ - هر طرف متعهد برای سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرف متعهد دیگر در قلمرو خود گواهی پذیرش، گواهی تصویب براساس قوانین و مقررات خود صادر خواهد نمود.

۲ - هر گاه یک طرف متعهد گواهی پذیرش، گواهی تصویب برای یک سرمایه‌گذاری در قلمرو خود صادر نماید، کلیه مجوزهای لازم را نیز جهت تحقق عملی چنین سرمایه‌گذاری اعطاء خواهد نمود.

ماده ۴ - حمایت از سرمایه‌گذارها

۱ - سرمایه‌گذارهای پذیرفته شده سرمایه‌گذاران یک طرف متعهد که در قلمرو طرف متعهد دیگر براساس قوانین و مقررات طرف اخیر انجام گرفته از حمایت کامل قانونی و رفتار منصفانه برخوردار خواهند بود به نحوی که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالثی که در شرایط قابل مقایسه قرار دارند (هر کدام که مساعدتر باشد) نامساعدتر نباشد.

۲ - چنانچه یک طرف متعهد به موجب یک موافقتنامه مربوط به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک، یا یک سازمان منطقه‌ای مشابه یا به موجب یک موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، به سرمایه‌گذاران هر کشور ثالثی مزایای ویژه‌ای بدهد، ملزم به ارائه چنین مزایایی به سرمایه‌گذاران طرف متعهد دیگر نخواهد بود.

ماده ۵ - مقررات مساعدتر

صرفنظر از شرایط مقرر در این موافقتنامه، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند شرایط مساعدتری به یک سرمایه‌گذار طرف متعاقد دیگر اعطاء نماید.

ماده ۶ - سلب مالکیت و جبران خسارت

۱ - سرمایه‌گذاریهایی پذیرفته شده سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر، توسط طرف متعاقد دیگر مورد سلب مالکیت، ملی کردن یا مشمول تدابیری مستقیم یا غیرمستقیم، با تأثیرات مشابه نباید قرار بگیرد. مگر اینکه به‌خاطر یک‌هدف عمومی، به روشی غیر تبعیض‌آمیز و در مقابل پرداخت سریع، مؤثر و منصفانه خسارت و به موجب فرآیند قانونی باشد.

۲ - جبران خسارت برای مصادره سرمایه‌گذاری پذیرفته شده باید معادل ارزش خالص بازار سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از عمل مصادره یا آگاهی از مصادره باشد.

ماده ۷ - زیانها

سرمایه‌گذاران هر طرف متعاقد که سرمایه‌گذاریهایی پذیرفته شده آنها به علت جنگ یا هرگونه درگیری مسلحانه، انقلاب یا حالت اضطراری یا شورش یا حوادثی مشابه در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار خسارت گردند، از رفتاری که نامساعدتر از رفتار طرف متعاقد مزبور با سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث نباشد، هر کدام که از نظر جبران، اعاده مال و پرداخت غرامت چنین خسارتی مساعدتر باشد، برخوردار خواهند شد.

ماده ۸ - برگشت سرمایه و انتقال

هر طرف متعاقد با حسن نیت برابر قوانین و مقررات خود اجازه تمامی انتقالات مربوط به یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده را، پس از پرداخت همه مالیاتها و کارمزدهای وضع شده، به صورت آزاد و بدون تأخیر بی‌دلیل به داخل و خارج از قلمرو خود خواهد داد. این‌گونه انتقالات موارد زیر را شامل می‌شود:

الف - عواید،

ب - مبالغ حاصل از فروش یا تصفیه تمامی یا بخشی از یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده،

ج - جبران خسارت بر طبق مواد (۶) و (۷)،

د - بازپرداخت و پرداخت سود تسهیلات مالی ناشی از وامهای مرتبط

با سرمایه‌گذاریهایی پذیرفته شده که به تصویب مقام صلاحیتدار کشور میزبان رسیده باشد،

هـ - برابر قوانین و مقررات مربوطه طرف متعاقد سرمایه‌پذیر، حقوق

ماهیمانه، دستمزدها و دیگر وجوه دریافتی توسط اتباع یک طرف متعاقد که پروانه کار مرتبط با یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده را در قلمرو طرف متعاقد دیگر اخذ نموده‌اند،

و - پرداختهای ناشی از تصمیمات مقامات مذکور در ماده (۱۱) مربوط به یک سرمایه گذاری پذیرفته شده.

ماده ۹ - جانشینی

۱ - چنانچه سرمایه گذاری پذیرفته شده سرمایه گذار یک طرف متعاهد در مقابل خطرات غیرتجاری به موجب یک نظام قانونی، به وسیله یک شرکت بیمه دولتی همان طرف متعاهد بیمه شده باشد، هرگونه جانشینی بیمه گر که از شرایط قرارداد بیمه ناشی شود به وسیله طرف متعاهد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد.

۲ - چنین بیمه گری حق اعمال حقوق دیگری غیر از حقوقی که سرمایه گذار استحقاق آن را داشته است ندارد.

۳ - اختلاف بین یک طرف متعاهد و چنین بیمه گری براساس مفاد ماده (۱۱) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۰ - رعایت تعهدات

هر طرف متعاهد به طور مستمر تعهداتی را که در رابطه با سرمایه گذاری های پذیرفته شده سرمایه گذاران طرف متعاهد دیگر تقبل نموده است، رعایت می نماید.

ماده ۱۱ - حل و فصل اختلافات بین یک طرف متعاهد و یک سرمایه گذار

۱ - چنانچه اختلافی بین یک طرف متعاهد و یک یا چند سرمایه گذار در باره یک سرمایه گذاری پذیرفته شده بوجود آید، طرف متعاهد و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) ابتدائاً سعی بر حل و فصل آن از طریق مشاوره و مذاکره دوستانه خواهند نمود.

۲ - چنانچه طرف متعاهد و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) مذکور ظرف شش ماه پس از ابلاغ کتبی یکی از طرفین اختلاف جهت انجام مذاکره برای حل و فصل اختلاف نتوانند به توافق برسند، اختلاف بنا به درخواست هر طرف متعاهد، با رعایت قوانین ومقررات مربوط آنها، یا سرمایه گذار (سرمایه گذاران) ارجاع خواهد شد به :

الف - دادگاههای صالح طرف متعاهد سرمایه پذیر که سرمایه گذاری پذیرفته شده در قلمرو آن انجام شده است، یا

ب - یک دیوان داورى سه نفره برابر مقررات زیر :

۱ - طرف متعاهد و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) هر کدام یک داور تعیین خواهند نمود و این دو داور یک سرداور تعیین خواهند نمود.

۲ - طرف متعاهد یا سرمایه گذار (سرمایه گذاران) هر کدام که در داورى پیشقدم می شود داور خود را در «درخواست داورى» منصوب می نماید. چنانچه طرف متعاهد یا سرمایه گذار (سرمایه گذاران) داور خود را ظرف سی روز از تاریخ دریافت «درخواست داورى» منصوب ننماید، داور مذکور بنا به درخواست طرف متعاهد یا

سرمایه گذار (سرمایه گذاران)، حسب مورد، به وسیله دبیر کل دیوان دائمی داوری منصوب خواهد شد.

۳ - چنانچه دو داور نتوانند ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب دومین داور در مورد انتخاب سرداور به توافق برسند، سرداور بنا به درخواست هر طرف متعهد یاسرمایه گذار (سرمایه گذاران) به وسیله دبیرکل دیوان دائمی داوری منصوب خواهد گردید.

۴ - سرداور دیوان داوری باید همواره تبعه کشور ثالثی باشد که با هر دو طرف متعهد در تاریخ انتصاب روابط سیاسی دارد.

۵ - داوری برطبق قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) انجام خواهد شد.

۶ - محل داوری در پاریس خواهد بود.

۷ - قانون حاکم بر داوری قانون طرف متعهد سرمایه پذیر خواهد بود، با این

وجود داوران می توانند در هر مورد اصول کلی حقوق بین الملل را نیز در نظر بگیرند.

۸ - تصمیمات دیوان داوری برای طرف متعهد و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) قطعی و لازم الاجراء می باشد.

۹ - طرف متعهدی که یک طرف اختلاف است نباید هیچگاه و بهیچ وجه در جریان دادرسی مربوط به سرمایه گذاری به مصونیت خود به عنوان دفاع استناد نماید.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلافات بین طرفین متعهد

۱ - چنانچه اختلافی بین طرفهای متعهد در ارتباط با تفسیر یا اجرای این موافقتنامه بوجود آید، طرفهای متعهد در اولین مرحله سعی بر حل و فصل آن از طریق مشاوره و مذاکره دوستانه خواهند نمود.

۲ - چنانچه طرفهای متعهد نتوانند ظرف دوازده ماه پس از شروع اختلاف به توافق برسند اختلاف بنا به درخواست هریک از طرفهای متعهد، با رعایت قوانین ومقررات مربوط به آنها، به یک دیوان داوری سه نفره تسلیم خواهد شد، هر طرف متعهد یک داور منصوب خواهد نمود و این دو داور یک سرداور را که همواره باید از اتباع کشور ثالثی باشد که با هر دو طرف متعهد در زمان انتصاب روابط سیاسی داشته باشد، تعیین خواهند نمود.

۳ - طرف متعهدی که در داوری پیشقدم می شود، داور خود را در «درخواست داوری» منصوب خواهد نمود. چنانچه طرف متعهد دیگر داور خود را ظرف مدت سی روز از تاریخ دریافت «درخواست داوری» منصوب ننماید این داور بنا به درخواست طرف متعهدی که در داوری پیشقدم شده است به وسیله رئیس دیوان بین المللی دادگستری تعیین خواهد گردید.

۴ - چنانچه دو داور نتوانند ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب دومین داور برای انتخاب سرداور به توافق برسند، سرداور بنا به درخواست هر یک از طرفهای متعاهده وسیله رئیس دیوان بین المللی دادگستری منصوب خواهد گردید.

۵ - چنانچه در موارد مندرج در بندهای (۳) و (۴) این ماده، رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری از انجام وظیفه مذکور منع شده یا اگر وی تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب به وسیله معاون رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری انجام خواهد شد و اگر وی از انجام وظیفه منع شده یا او هم تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب به وسیله عضورا شد دیوان بین‌المللی دادگستری که تبعه هیچ یک از طرفهای متعاقد نیست، انجام خواهد شد.

۶ - با رعایت سایر شرایط تعیین شده به وسیله طرفهای متعاقد، دیوان در مورد آیین رسیدگی و محل داوری تصمیم خواهد گرفت.

۷ - تصمیمات دیوان برای طرفهای متعاقد قطعی و لازم‌الاتباع می‌باشد.

ماده ۱۳ - لازم‌الاجراء شدن

این موافقتنامه باید برابر قوانین و مقررات مربوطه دو طرف متعاقد به تصویب برسد و از تاریخ تسلیم آخرین سند تصویب توسط یک طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر، لازم‌الاجراء شده و الزام آور خواهد بود.

ماده ۱۴ - مدت و فسخ

۱ - این موافقتنامه برای یک دوره ده ساله معتبر خواهد بود و اعتبار آن ادامه خواهد داشت مگر اینکه طبق بند (۲) این ماده فسخ گردد.

۲ - هر طرف متعاقد می‌تواند با ارائه اطلاعیه کتبی یک ساله به طرف متعاقد دیگر این موافقتنامه را در پایان دوره ده ساله اول یا در هر زمان پس از آن فسخ نماید.

۳ - نسبت به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده یا تحصیل شده قبل از تاریخ فسخ این موافقتنامه که بر طبق مقررات این موافقتنامه انجام شده‌اند مفاد تمامی سایر مواد این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله از تاریخ فسخ همچنان نافذ خواهد بود.

برای گواهی مطالب فوق امضاء کنندگان زیر که از طرف دولت‌های متبوع خود به‌طور مقتضی بدین منظور مجاز شده‌اند این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند.

این موافقتنامه در دمشق در تاریخ ۵ فوریه ۱۹۹۸ میلادی (برابر با ۱۶ بهمن ماه ۱۳۷۶ هجری شمسی) به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی منعقد گردید و همه متون از اعتبار یکسان برخوردارند، در صورت اختلاف در تفسیر موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران دولت جمهوری عربی سوریه

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و چهارده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و دوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۱.۱۱.۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

مهدی کروی

رئیس مجلس شورای اسلامی

© ۱۳۹۹ حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد